

9.4.2019

korjattu 10.1.2025

JAKO-OSUUKSIEN MAKSAMINEN

1

YLEISTÄ

Kun konkurssipesä on selvitetty ja pesään kuuluva omaisuus muutettu rahaksi, jäljellä olevat varat on jaettava velkojille viivytyksettä. Ennen jako-osuuksien maksamista pesänhoitajan on kuitenkin aina varmistuttava siitä, että kaikki massavelat tulevat pesän varoista suoritetuiksi.

Jako-osuuksia voidaan maksaa joko jako-osuuden ennakkona tai lopullisena jako-osuutena. Lopullinen jako-osuus voi olla pesänhoitajan päätöksellä maksettava kertasuoritus tai lopputilitykseen perustuva jako-osuus. Ennen kuin konkurssiin asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, velkojille voidaan maksaa vain jako-osuuksien ennakoita.

Jakoehdotuksen on noudatettava velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (MJL) mukaista järjestystä.

Jako-osuus on laskettava kaikille konkurssissa valvotuille saataville, jollei valvontaa ole hylätty tai jätetty tutkimatta lainvoimaisella ratkaisulla.

2

JAKO-OSUUDEN ENNAKKO

2.1

Jako-osuuden ennakon maksaminen

Ennakkojako-osuuksia voidaan maksaa valvotuille saataville jo ennen jakoluettelon vahvistamista. Pesänhoitaja saa määrätä jako-osuuksien ennakon maksamisesta.

Jako-osuuden ennakkoa on aina maksettava, kun pesässä on siihen riittävästi rahavaroja ja kun ennakon maksamista voidaan pitää tarkoituksenmukaisena saatavien selvityksen vaihe, jaettava rahamäärä ja jaosta aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen.

Ennakon maksamisella ei saa vaarantaa konkurssipesän omaa maksukykyä. Ennen varojen maksamista on huolehdittava siitä, että jäljelle jäävät varat riittävät pesän omien velkojen suoritukseen.

Ennakon maksamisessa noudatetaan velkojen maksunsaantijärjestystä. Lähtökohtana on, että ennakoita maksetaan etuoikeutetuille velkojille. Tämä on etu myös pesän kannalta, koska etuoikeutetuille saataville kertyvä korko on etuoikeutettua tilityspäivään saakka. Maksunsaantijärjestyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos se on pesälle edullista eikä poikkeamisella vaaranneta velkojen oikeutta oikeanmääräiseen jako-osuuteen.

2.2

Panttisaatava, ehdollinen ja epäselvä saatava

Myös panttisaatavalle ja epäselvälle saatavalle voidaan maksaa ennakkojako-osuus. Pesänhoitajan tehtävänä on arvioida se, miltä osin ehdollista, riitaista tai muusta syystä epäselvää saatavaa voidaan pitää selvitettyinä siinä vaiheessa, kun jako-osuuksien ennakon maksaminen on ajankohtaista.

Jos pantin arvo ei kata panttivelkojan saatavaa, jako-osuuden ennakko maksetaan sille osalle panttisaatavaa, jota pantin arvo ei todennäköisesti kata. Pesänhoitajan tehtävänä on tarkasti arvioida pantin arvo ja se, mikä osuus saatavasta tulee maksetuksi panttiomaisuuden myyntihinnasta. Pantin arvo on tarvittaessa perustettava arviolausuntoihin tai muuhun luotettavaan arviointimenettelyyn.

2.3

Vakuuden vaatiminen

Ennakon saajalta voidaan vaatia vakuus. Vakuutta ei kuitenkaan vaadita julkisyhteisöltä, julkisoikeudelliselta laitokselta tai yhdistykseltä eikä velkojalta, jonka maksukykyä voidaan takaisinmaksutilanteessa pitää muuten selvänä. Pesänhoitajan tehtävänä on tarvittaessa vaatia vakuutta ja hänen tulee myös arvioida sekä hyväksyä velkojan asettama vakuus.

2.4

Takaisinmaksuvelvollisuus

Velkojalta voidaan vaatia liikaa maksettu jako-osuuden ennakko takaisin, kun on selvinnyt, että lopullinen jako-osuus on maksettua ennakkoa pienempi. Jos ennakon maksamisesta on annettu vakuus, takaisin perittävä määrä voidaan ottaa myös vakuudesta. Hyvä pesänhoitotapa edellyttää, että pesänhoitaja antaa velkojalle ensin mahdollisuuden palauttaa varat.

Velkoja on velvollinen maksamaan palautettavalle rahamäärälle korkolain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun tuottokoron siltä ajalta, jonka varat ovat olleet velkojalla.

Jos ennakkoa ei palauteta vapaaehtoisesti, perimistoimista aiheutuneet kulut tulee periä velkojalta.

Pesänhoitaja voi luopua vaatimasta ennakkoa takaisin, jos palautettava määrä on vähäinen tai jos takaisinperintä on muuten ilmeisen epätarkoituksenmukaista. Takaisinperintä esimerkiksi ulkomaiselta velkojalta voi olla hankalaa ja aiheuttaa kustannuksia, jotka eivät ole oikeassa suhteessa perittävään määrään nähden.

3

JAKO-OSUUDEN MAKSU PESÄNHOITAJAN PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA

Pesänhoitaja voi jo konkurssin alkuvaiheessa maksaa velkojille, joiden saatavat ovat määrältään vähäisiä, jako-osuuden todennäköisen jako-osuuden määräisenä, jos se on menettelyn kannalta tarkoituksenmukaista (KonkL 18:3). Edellytyksenä on lisäksi, että velkoja ei pesänhoitajan asettamassa määräajassa ilmoita vastustavansa maksua. Tällä tavoin voidaan velkojen lukumäärää pienentää ja samalla keventää konkurssipesän hallintoa ja siitä syntyviä kuluja.

Päätöksen maksamisesta tekee pesänhoitaja, joka myös arvioi todennäköisen jako-osuuden suuruuden. Yleensä arvio tehdään pesäluettelon perusteella, mutta toteutuneet realisoinnit ja velkojen kokonaismäärän täsmentyminen valvonnassa on otettava arvioinnissa huomioon.

Saatavan vähäistä määrää ei ole laissa täsmennetty. Määrä on suhteutettava konkurssipesän kokoon ja todennäköiseen jako-osuusprosenttiin. Saatavan määrä voi jopa olla useita tuhansia euroja. Konkurssipesässä voi esimerkiksi olla neljä isoa velkojaa ja lisäksi 40 pientä velkojaa, joille ei kertyisi paljoa jako-osuutta. Pesänhoitaja voi päättää maksaa näille pienille velkojille jako-osuudet.

Jako-osuuksia laskettaessa pesänhoitajan ei tarvitse ottaa huomioon saatavalle kertynyttä korkoa, viivästyskorkoa tai muuta maksuviivästyksen seuraamusta.

Pesänhoitaja ilmoittaa velkojille arvioimansa todennäköisen jako-osuuden suuruuden ja sen, että pesänhoitajan ilmoittama maksu on lopullinen. Pesänhoitajan tulee lisäksi ilmoittaa se määräaika, jonka kuluessa velkojan on vastustettava maksua, jos velkoja ei jo tässä yhteydessä halua saatavalleen maksua. Maksusta kieltäytynyt velkoja saa jako-osuuden myöhemmin kuten muut velkojat.

Konkurssipesä tai velkoja ei voi myöhemmin esittää vaatimuksia sillä perusteella, että jako-osuuden lopullinen määrä olisi ollut suurempi tai pienempi. Velkoja ei siten voi joutua palauttamaan rahaa pesään, mutta hän ei voi myöskään myöhemmin vaatia lisäsuoritusta, vaikka jako-osuudet muille velkojille olisivat selvästikin suuremmat.

4 VÄHÄINEN JAKO-OSUUS

Suhteellista jakoperiaatetta noudatettaessa jako-osuudet voivat jäädä hyvinkin pieniksi. Jos velkojalle ei kertyisi konkurssipesän varoista 50 euroa suurempaa jako-osuutta, velkojan saatava voidaan jättää varoja jaettaessa huomiotta (KonkL 18:2).

Vähäisen jako-osuuden maksamatta jättäminen on pesähoitajan harkinnassa. Ratkaisun tulee perustua kustannus- ja tarkoituksenmukaisuussyihin.

Vaihtoehtoisesti tällaiset suoritukset voidaan myös maksaa. Konkurssissa, jossa pääosalla velkojista on huomattavan pieni saatava, jako-osuuksien maksaminen kaikille velkojille voi olla perusteltua.

Suoritettaessa jako-osuuksien ennakoita ennen loppukokousta voidaan alle 50 euron jako-osuudet jättää suorittamatta, vaikka olisi ilmeistä, että lopullisen jako-osuuden määräksi tulee yli 50 euroa. Pesähoitajan on tällöin varmistettava, että pesän varat riittävät lopullisia jako-osuuksia suoritettaessa kaikkiin vähintään 50 euron jako-osuuksiin.

5 JAKO-OSUUDEN MAKSAMINEN ERÄISSÄ TAPAUKSISSA

5.1

Jako-osuuden maksaminen yhteisvelkasuhteessa

Konkurssilain 18 luvun 6 §:ssä on säännökset siitä, kuinka jako-osuudet maksetaan konkurssivelallisen takaajalle, velallisen velasta vakuuden antaneelle sekä konkurssivelallisen kanssa yhteisvastuullisessa velkasuhteessa olevalle kanssavelalliselle. Säännökset koskevat sekä jako-osuuden ennakon että lopullisen jako-osuuden maksamista.

Jos takaaja on konkurssin alettua tehnyt velkojalle suorituksen, hän saa jako-osuutta tämän maksun perusteella syntyneelle takautumissaatavalleen vasta, kun velkoja on saanut suorituksen koko sille päävelan määrälle, josta takaaja vastaa.

Konkurssin alettua tehty osasuoritus ei tuota takaajalle jako-osuutta vaan päävelka otetaan jako-osuuslaskelmassa huomioon sen suuruisena kuin velkoja on sen valvonut. Vasta kun takaaja on maksanut koko oman vastuunsa eikä velkoja voi kohdistaa vaatimuksia takaajaan, jako-osuus maksetaan takaajalle. Velkoja saa jako-osuutta sille saatavalle, joka velkojalla on edelleen velalliselta.

Jos takaaja on tehnyt osasuorituksen ennen konkurssin alkamista, hän saa jako-osuuden tämän valvomansa takautumissaatavan perusteella.

Sama koskee konkurssivelallisen kanssa yhteisvastuullisessa velkasuhteessa olevaa kanssavelallista.

Jako-osuus vierasvelkapanttauksessa maksetaan velkojalle pantin realisointiin saakka. Pantin realisoinnista syntyy pantinantajalle pantin myyntihinnan suuruinen takautumisoikeus, jolle hän saa jako-osuuden. Sama koskee tilannetta, jossa pantinantaja on vapaaehtoisesti maksanut velkojalle koko pantin arvoa vastaavan määrän. Näissä tapauksissa velkojan alkuperäisen saatavan määrästä vähennetään pantin myynnistä tai pantinantajan maksulla saadut varat ja velkoja saa jako-osuuden jäännössaatavalleen.

5.2

Yrityksen saneerauksen yhteydessä syntynyt saatava

Käytännössä merkityksellinen etuoikeus on MJL 3 a §:n mukainen yrityksen saneerauksen yhteydessä syntyneiden saatavien etuoikeus. Parhaalla yleisellä etuoikeudella maksetaan selvittäjän ja valvojan palkkio ja kulujen korvaus. Tämän jälkeen maksetaan saneerausmenettelyn aikana syntyneet saatavat, jos konkurssi on alkanut ennen saneerausohjelman päättymistä tai kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun saneerausmenettely on ilman saneerausohjelman vahvistamista lakannut.

Näille etuoikeutetuille saataville on maksettava korkoa varojen tilittämiseen saakka. Sen vuoksi jako-osuuksia on maksettava heti pesän rahatilanteen salliessa.

Pesänhoitajan pitää ottaa huomioon yrityksen saneerauksen alkamisen ja lakkaamisen välisenä aikana syntynyt saatavan etuoikeus, vaikka velkoja ei olisi tehnyt sitä koskevaa vaatimusta, jos etuoikeuden peruste ilmenee valvontakirjelmästä.

5.3

Yrityskiinnityksen etuoikeus

Kun etuoikeusjärjestyksessä edellä olevat saatavat ovat tulleet suoritetuiksi, konkurssissa jaetaan MJL 5 §:n mukaan saatavalle, jonka vakuutena on yrityskiinnityslaisissa (634/84) tarkoitettu yrityskiinnitys, ennen muita saatavia 50 prosenttia kiinnitetyn omaisuuden arvosta. Omaisuuden arvolla tarkoitetaan kiinnityksen kohteena olevan omaisuuden realisointitulosta sen jälkeen, kun myyntihinnasta on vähennetty konkurssipesän kulut ja palkkiot sekä parempisijaiset saatavat. Jos konkurssipesässä on myös yrityskiinnityksen ulkopuolista omaisuutta, suositellaan kulujen ja palkkioiden kohdentamista molempien omaisuuserien realisointituottoon esim. työmäärään, kustannusten kohdentumiseen tai omaisuuserien euromääriin perustuvassa oikeutetussa suhteessa.

Yrityskiinnitys perustuu kahden velkakirjan järjestelmään, jossa velkojan todellinen saatava ilmenee velkasuhteen perusteena olevasta käärevelasta, jonka vakuutena ovat yrityskiinnitetyt panttivelkakirjat.

Yrityskiinnityksen etuoikeutta nauttii yrityskiinnitysvelkojan todellisesta saatavasta jako-osuuden maksupäivään saakka laskettuine korkoineen se osa, jonka vakuutena olevien yrityskiinnitettyjen panttivelkakirjojen määrä riittää kattamaan. Jos panttivelkakirjojen määrä on suurempi kuin todellisen saatavan määrä, erotusta ei oteta huomioon.

Yrityskiinnitettyjen panttivelkakirjojen määrä muodostuu niiden pääomasta, korosta ja panttivelkakirjasta ilmenevistä perintäkuluista. Panttivelkakirjan korko lasketaan panttivelkakirjan allekirjoituspäivästä jako-osuuden maksupäivään saakka kuitenkin niin, että konkurssin alkamispäivää edeltävältä ajalta huomioon otetaan enintään kolmen vuoden korko.

Yrityskiinnitysvelkojen keskinäinen maksunsaantijärjestys määräytyy yrityskiinnityksille vahvistetun etuoikeusjärjestyksen mukaisesti.

Jako-osuuksia yrityskiinnityssaataville on pyrittävä maksamaan koron juoksemisen vuoksi mahdollisimman nopeasti. Velkojalla on oikeus määrätä jako-osuuden kohdentamisesta koron ja pääoman kesken. Lopullista jako-osuutta laskettaessa velkojalla ei ole oikeutta periä korkoa sille pääoman määrälle, joka velkojalle on tätä ennen maksettu jako-osuuden ennakkona.

Se osa yrityskiinnityssaataavasta, jolle ei riitä suoritusta yrityskiinnitetyn omaisuuden puolikkaasta, on MJL 2 §:n mukaista etuoikeudetonta saatavaa ja sen jäännöspääomalle konkurssin alkamispäivään saakka laskettuine korkoineen maksetaan jako-osuus yhtäläisin oikeuksin muiden etuoikeudettomien velkojen saatavien kanssa.

6

LOPULLINEN JAKO-OSUUS

Konkurssipesä on lopetettava sen jälkeen, kun pesä on selvitetty ja pesään kuuluva omaisuus on muutettu rahaksi. Pesänhoitajan on tällöin laadittava lopputilitys.

Lopputilitys voidaan laatia, vaikka pesä olisi osittain selvittämättä (KonkL 19:1.2). Panttina olevaa omaisuutta tai arvoltaan vähäistä muuta omaisuutta voi olla myymättä taikka konkurssisaatava tai vähäinen osa saatavista voi olla epäselviä, esimerkiksi kun saatavaa koskeva oikeudenkäynti on kesken. Pesänhoitajan harkintavaltaan kuuluu päättää, onko lopputilityksen tekemiselle edellytykset.

Lopputilitystä ei voi tehdä vielä silloin, kun pesän velkoja on maksamatta tai pesän omia velvoitteita koskeva oikeudenkäynti on

kesken. Tällöin pesänhoitaja voi maksaa velkojille jako-osuuden ennakkoa, mutta hänen on jätettävä pesään riittävästi varoja konkurssipesän vastuiden kattamiseksi.

Pesänhoitajan on tehtävä laskelma kaikista vahvistetuista saatavista, jako-osuuksien lopullisesta määrästä ja suoritetuista ennakoista. Jos velkojan lopullinen jako-osuus jää alle 50 euron, se voidaan jättää maksamatta. Näin säästävät varat on maksettava muille velkojille niiden jako-osuuksien suhteessa.

Lopulliset jako-osuudet on maksettava viipymättä lopputilityksen hyväksymisen jälkeen. Jos jako-osuuskaskelmaan tai lopputilityksen hyväksymiseen on ilmoitettu tyytymättömyyttä tai muutoin on ennakoitavissa, että lopputilitystä moimitaan, pesänhoitajan on syytä lykätä jako-osuuksien maksamista. Lykkääminen ei ole tarpeen, jos on ilmeistä, että muutoksenhaku on ilmeisen aiheeton tai se ei voi vaikuttaa jako-osuuksien määräytymiseen.

Tuomioistuin voi pesänhoitajan vaatimuksesta myöntää pesänhoitajalle luvan maksaa jako-osuudet velkojille ennen kuin lopputilityksen hyväksymistä koskeva moiteasia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Jako-osuudet on kuitenkin maksettava velkojille heti, kun lopputilitys on lainvoimainen.

7

JAKO-OSUUDEN VÄHENTÄMINEN PALAUTETTAVASTA MÄÄRÄSTÄ

Pesänhoitaja ja velkoja voivat sopia sellaisesta menettelystä, että velkojan jako-osuus vähennetään siitä rahamäärästä tai muusta omaisuudesta, joka velkojan on takaisinsaannin tai muun syyn johdosta palautettava pesään (KonkL 18:8). Näin vältytään siltä, että velkoja ensin palauttaa varoja pesään, ja pesänhoitaja sen jälkeen maksaa velkojalle osan varoista takaisin.

Menettely on konkurssipesän kannalta edullinen myös tilanteessa, jossa takaisinsaantivastaaja ei kykene palauttamaan tuomittua määrää pesään.

8

MENETTELY JAKO-OSUUKSIA SELVITETTÄESSÄ

Pesänhoitajan tulee, kun hän lähettää ilmoituksen konkurssivalvonnasta velkojille, pyytää näitä ilmoittamaan valvontakirjelmässä pankkitilinsä, jolle mahdollinen jako-osuus voidaan suorittaa.

Pesähoitajan tulee selvittää velkojan todellisen saatavan määrä ennen jako-osuuksien maksamista, jotta hän voi ottaa huomioon mahdolliset panttirealisaatiot, kuittaukset sekä saatavien siirtymiset takaajille tai kanssavelalliselle. Pesähoitaja voi pyytää velkojaa ilmoittamaan saatavansa pääoman tarkan määrän sekä laskemaan korkosaamisensa tavallisille veloille konkurssin alkamispäivään asti ja pantti- ja yritys kiinnitysveloille lisäksi tarvittaessa korkosaavat konkurssin alkamispäivän jälkeen pesähoitajan ilmoittamaan päivään asti. Vähennyksenä tulee laskelmissa huomioida mahdolliset pantti- ja ennakkojako-osuuskertymät. Vaihtoehtoisesti pesähoitaja voi lähettää velkojalle esityksen jako-osuuden maksamisesta.

Takaajan ja vierasvelkapantinantajan takautumissaatavan osalta on selvitettävä, miten saatava jakaantuu pääomaan ja viimesijaiseen korkoon.

Pesähoitajan on selvitettävä hylättyjen ja riitautettujen valvontojen myöhempi käsittely. Lisäksi pesähoitajan on selvitettävä myös ehdollisina ja enimmäismääräisinä valvottujen saatavien lopullinen määrä.

Jos työntekijälle maksetaan jako-osuutena palkkasaatavia, on konkurssipesä velvollinen toimittamaan niistä ennakonpidätyksen (ennakkoperintälaki 9 §). Ennen jako-osuuksien maksamista pesähoitajan tulee pyytää palkansaajalta verokortti jako-osuudesta tehtävää ennakonpidätystä varten.

Pesähoitajan tulee kiinnittää huomiota myös mahdollisen toimittamattoman ennakonpidätyksen maksuvelvollisuuden poistamiseen (ennakkoperintälaki 39 §).

9

ILMOITUKSET JAKO-OSUUKSIEN SUORITTAMISESTA

Pesähoitajan on vuosiselonteossaan esitettävä arvio jako-osuuksien maksuajankohdasta ja määrästä siten kuin konkurssiasian neuvottelukunnan suosituksessa nro 5 on todettu. Velkojat voivat tehdä luottotappiokirjauksen siitä osasta saatavastaan, jolle ei todennäköisesti tule kertymään jako-osuutta konkurssissa. Sen vuoksi pesähoitajan arvion kertymästä tulisi olla mahdollisimman realistinen.

Pesähoitajan on velkojan pyynnöstä toimitettava tälle erillinen jako-osuustodistus. Jos jako-osuuksien laskeminen ei todistusta pyydetäessä ole vielä mahdollista, pesähoitaja on aina kuitenkin ilmoitettava velkojalle syy, miksi todistusta ei voida vielä antaa.

Pesähoitajan on ilmoitettava Oikeusrekisterikeskukselle lopputilityksen hyväksymisestä. Ilmoitus voidaan tehdä lähettämällä tätä koskevat tiedot lomakkeella, joka löytyy internetosoitteesta:

http://www.oikeusrekisterikeskus.fi/material/attachments/ork/oikeusrekisterikeskus/lomakkeet/wXIXP7rnD/ilmoitus_lopputilityksen_hyvaksymisesta.pdf

10

JAKO-OSUUDEN MAKSUN LYKKÄÄMINEN

Jako-osuuden tai sen ennakon maksamista voidaan lykätä, jos velkojan saatava ei ole lopullinen tai velkojaa ei ole tavoitettu taikka maksulle on muu este.

Muu este voi olla se, että velkoja ei pesähoitajan pyynnöstä huolimatta ole ilmoittanut pankkitiliään eikä ole ottanut vastaan maksua, jonka pesähoitaja on yrittänyt toimittaa esimerkiksi postin välityksellä.

Jos varojen maksua velkojalle on lykätty, jako-osuudelle tai sen ennakolle kertyvä korko kuuluu konkurssipesälle. Lopputilityksen hyväksymisen jälkeen korko kertyy kuitenkin sen velkojan hyväksi, jolle maksua ei voida suorittaa.

11

JAKO-OSUUDEN MENETTÄMINEN ERÄISSÄ TAPAUKSISSA

Jos velkojan saatava on ehdollinen, riitainen tai muusta syystä epäselvä eikä velkoja ole kolmen vuoden kuluessa lopputilityksen hyväksymisestä ilmoittanut pesähoitajalle saatavan lopullista määrää tai syitä, joiden vuoksi saatava ei ole tullut lopulliseksi, velkoja menettää oikeutensa jako-osuuteen.

Määräaika lasketaan siitä, kun velkojainkokous on hyväksynyt lopputilityksen. Uusi määräaika lasketaan ilmoituksen tekemisestä.

Velkoja menettää jako-osuutensa myös, jos velkojaa ei ole tavoitettu lopputilityksen hyväksymisen jälkeen seuraavien kolmen vuoden aikana tai jos jako-osuutta ei ole muusta syystä voitu maksaa sanottuna aikana.

Hyvä pesähoitotapa edellyttää, että pesähoitaja selvittää velkojan yhteys- ja tilitietoja ensin siinä vaiheessa, kun jako-osuus on maksettavissa ja toisen kerran ennen kolmen vuoden umpeen-kulumista.

Velkojan näin menettämä jako-osuus jaetaan muille jako-osuuteen oikeutetuille velkojille. Jos varojen jakaminen ei ole tarkoituksenmukaista niiden vähäisyyden, velkojen lukumäärän ja jaosta aiheutuvien kustannusten vuoksi, varat on tilittävä valtiolle.

Menetetty jako-osuus tilitetään Oikeushallinnon erityisviranomaiset -viraston pankkitilille Danske Bank FI79 8427 9710 0002 65 tai Nordea FI10 1804 3000 0258 90. **Korjattu 10.1.2025.** Maksun viestikenttään merkitään viitetiedoksi KAM, konkurssipesän nimi ja maksun syy: vähäinen suoritus, velkojen lukumäärä, tuntematon velkoja tai jaon kustannukset.

12 JÄLKISELVITYS

Konkurssipesälle saattaa ilmetä lopputilityksen jälkeen varoja, jos arvottomana pidetystä saatavasta kertyykin varoja. Pesänhoitajalla on oikeus ja velvollisuus ilman eri määräystä suorittaa asiassa tarpeelliset toimenpiteet. Pesänhoitajalla on oikeus ottaa pesän varoista kohtuullinen palkkio ja korvaus aiheutuneista kustannuksista. Palkkion määrästä on ohjeet pesänhoitajan palkkiota koskevassa suosituksessa nro 13 (kohta 10. Jälkiselvitys).

Jos lopputilitystä hyväksyttäessä on tieto siitä, että pesällä on keskeneräisiä asioita, on loppukokouksessa päätettävä, miten näiden asioiden osalta menetellään. Velkojat voivat esimerkiksi edellyttää, että pesänhoitaja informoi säännöllisin määräajoin prosessien etenemisestä ja saatavien kertymisestä. Jos tiedetään, että lopputilityksen jälkeen konkurssipesälle todennäköisesti kertyy varoja saatavien perinnästä tai muutoin, neuvottelukunta pitää suositeltavana, että konkurssipesällä pidetään oma pankkitili rahaliikennettä varten.

Jos velkojan saatava on otettu huomioon konkurssituomiossa/vahvistetussa jakoluettelossa, ei vanhentumisajan kulumisen estä maksun saamista konkurssipesän kuuluvasta omaisuudesta (laki velan vanhentumisesta 17 §, voimaan 1.1.2004). Jälkiselvitys saattaa tulla tehtäväksi myös ennen vanhentumislain voimaantuloa päättyneessä konkurssipesässä. Pesänhoitajan tulee tällöin kiinnittää erityistä huomiota siihen, ovatko konkurssissa valvotut saatavat mahdollisesti vanhentuneet (esim. KKO 1991:159).

Pesänhoitajan tulee ilmoittaa konkurssiasiamiehelle siitä, mihin toimenpiteisiin hän on ryhtynyt sen johdosta, että konkurssin päätyttyä on ilmaantunut uusia varoja tai muutoin tarvitaan selvitystoimenpiteitä. Pesänhoitaja tallentaa jälkilitelysasiakirjoina jako-osuuslaskelman sekä tilityslaskelman konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden tiedonhallintajärjestelmä Kostiin, jolloin sekä konkurssiasiamies että velkojat saavat tiedon siitä. Velalliselle tulee lisäksi ilmoittaa jälkiselvitystoimenpiteistä, jos pesänhoitaja pitää sitä tarpeellisena.

Konkurssipesän uusia varoja jaettaessa voidaan vähäiset jako-osuudet jättää konkurssilain 18 luvun 2 §:ssä säädetyin edellytyksin huomiotta. Kyseinen rajoitus koskee jokaista uusien varojen jakoa. Mikäli jälkilitelys koskee sellaisten varojen jakoa, joiden saapuminen on ollut pesänhoitajan tiedossa (esimerkiksi toistuvaissuoritukset ulosotosta tai maksusopimuksen perusteella), tulee pesänhoitajan harkita, voidaanko

tällöin vähäisen jako-osuuden maksamatta jättämistä soveltaa lainkaan, jos lopputulos yksittäisen velkojan kannalta johtaisi kohtuuttomaan lopputulokseen. Tilitysajankohta tulee harkita myös sellaiseksi, ettei menettelyllä suosita isoimpia velkojia.

Jollei varojen jakaminen ole niiden vähäisyyden, velkojien lukumäärän ja jaosta aiheutuneiden kustannusten vuoksi tarkoituksenmukaista, varat on tilitettävä valtiolle. Varat on tilitettävä edellä kohdassa 11 mainitulle Oikeushallinnon erityisviranomaiset -viraston pankkitilille samaa menettelyä noudattaen. **Korjattu 10.1.2025**

Jos velallinen on luonnollinen henkilö, ei varojen tilittäminen valtiolle ole suositeltavaa, vaan pesänhoitajan tulisi jakaa varat velkojille vahvistetun jakoluettelon mukaisesti.

Kun pesänhoitaja lopettaa asianajajan tai vastaavan tehtävän harjoittamisen, hänen tulee pyrkiä aktiivisesti huolehtimaan siitä, että hänen hoitamiensa konkurssipesien jälkiselvitystoimet tulevat tehdyiksi. Jos toimet lopputilityksen jälkeen sitä edellyttävät, hänen tulee hakea uuden pesänhoitajan määräämistä. Jälkiselvitystoimet voidaan varojen vähäisyyden vuoksi hoitaa myös julkisselvityksenä.

Helsingissä, 9. päivänä huhtikuuta 2019

Sami Uoti
Puheenjohtaja

Petri Hirsimaa
sihteeri